

Sesida dals

26 d'october 2021

Communitgà ils

27 d'october 2021

Protocol nr.

932/2021

Ovras electricas Glion SA (OEG)

Sanaziun da l'aua restanta (art. 80 ss. LPAuas)

I. Situaziun da partenza

1. Las Ovras electricas Glion SA (OEG) utiliseschan dapi l'october 1991 sin il stgalim Tavanasa (Ovra electrica Glion I) las forzas idraulicas dal Rain anteriur e l'aua turbinada da l'Ovra electrica Rain Anteriur SA a partir dal batschigl da gulivaziun Tavanasa sco er sin il stgalim Pigniu (Ovra electrica Glion II) las forzas idraulicas da la Val Pigniu e da la Val Siat per producir forza electrica. Per quest intent mainan ellas tschintg retratgas d'aua. L'energia che vegn producida da las ovras partenarias importa en la media da 10 onns (dals onns hidrologics 2010/2011 fin 2019/2020) da las OEG stgars 259 milliuns uras da kilowatt (kWh) e sa reparta circa per la mesadad sin ils dus stgalims da las ovras electricas. Ils dretgs existents d'utilisar las auas fineschan ils 30 da settember 2071.
2. Tranter ils onns 1962 e 1964 han las vischnancas da staziunament dà las concessiuns dal dretg da las auas per utilizar las auas numnadas. En las concessiuns dal dretg da las auas per utilizar las forzas idraulicas dal Rain anteriur en l'Ovra electrica Glion I han ellas surdà a la Regenza grischuna – a chaschun da l'approvaziun da la concessiun "en enclegientscha cun las vischnancas interessadas e suenter avair tadlà ils concessiunaris" (art. 20 da las concessiuns respectivas) – la cumpetenza da fixar la quantidad minimala d'aua restanta che sto vegnir laschada en il letg dal flum sut Tavanasa. Il Cussegl pitschen (oz Regenza) ha approvà las concessiuns dal dretg da las auas ils 13 da fanadur 1964 (prot. nr. 1766/1964) cun differentas pretensiuns e cundiziuns, ha però

laschè averta la dumonda da la quantidad minimala d'aua restanta. Cun il conclus dals 23 da mars 1965 (prot. nr. 656/1965) resp. dals 24 da zercladur 1968 (prot. nr. 1633/1968) ha la Regenza constatà concernent la quantidad d'aua restanta, ch'i stoppian vegnir laschadas en il letg dal flum tar la tschiffada Tavanas quantitats d'aua restanta graduadas tenor las stagiuns, e quai durant in temp d'emprova da 4 onns, numnadain dal november fin il favrer 1 m³/s, il mars e l'avrigl 2 m³/s, dal matg fin l'avust 3 m³/s sco er il settember e l'october 2 m³/s. Suenter ch'il temp d'emprova è scadì en las quantitats minimalas d'aua restanta che ston vegnir laschadas definitivain en il flum durant las differents stagiuns vegnidas fixadas dal Cussegl pitschen en enclegientscha cun las vischnancas e suenter avair tatlà ils concessiunaris. En quest connex na duai la quantidad d'aua totala dal temp d'emprova betg vegnir surpassada, mabain mo repartida autramain entaifer il temp da stad, il temp d'enviern ed il temp transitoric.

Envers ina dotaziun nulla importan las quantitats d'aua da dotaziun menziunadas qua survart ina reducziun da la quantidad d'aua utilisabla da var 6,6 perschient resp. ina reducziun correspondent da la produenziun (cf. p. 40 dal rapport da quella giada da l'expert Buchli dals 3 da zercladur 1982).

3. Per motivs economics e suenter ch'ils termins correspondent èn vegnids prolungads tras las vischnancas e tras il chantun èn las OEG vegnidas fundadas pir la stad 1978. Silsuenter è vegnida prendida per mauns la planisaziun da construcziun. Ils 28 da december 1979 (prot. nr. 3089/1979) ha la Regenza concludì – sin dumonda da la Federaziun chantunala dals pestgaders grischuns – da permetter las intervenziuns necessarias en las auas sa basond sin l'art. 24 da la Lescha federala dals 14 da december 1973 davart la pestga (veglia LFP; CS 923.0, en vigur fin l'onn 1993) e sin l'art. 22 al. 2 da la Lescha federala dal 1. da fanadur 1966 davart la protecziun da la natira e da la patria (LPNP; CS 451). Questa permissiun valia cun resalva da tut las mesiras che la Regenza vegnia ad ordinar al dretg temp sin basa da la concessiun sco er sin basa da leschas federalas e chantunalas existents e futuras en l'interess da la pestga e da la protecziun da la natira, da la cuntrada e da las auas. Resalvadas èn vegnidas en spezial tut las mesiras en il senn da l'art. 25 veglia LFP che la

Regenza vegniss ad ordinar sco necessarias sa basond sin ils scleriments currents, sco er ina fixaziun dal total da las quantitads minimalas d'aua che ston vegnir laschadas en il Rain anteriur tranter Tavanasa e Glion e lur repartiziun sin las stagiuns. Il recurs da dretg administrativ ch'è vegnì fatg cunter quai ha il Tribunal federal svizzer approvà per part cun la sentenza dals 17 da zercladur 1981 (DTF 107 Ib 140). Il Tribunal federal ha constatà che la concessiun d'in dretg d'utilisaziun da l'aua fundeschia in dretg bain acquistà che haja la precedenza envers la lescha. Il dretg bain acquistà na dastgia betg vegnir abolì senza indemnisaziun ubain vegnir restrenschi en autra moda en sia sostanza. Percunter na saja quai betg exclus dal cumenzament ennà d'applitgar leschas che sajan entradas en vigur suenter la concessiun, sche las novas normas na chaschunian betg ina intervenziun en la sostanza dal dretg bain acquistà. La sostanza dal dretg na vegnia betg tangada, sche l'intervenziun en il dretg da la concessionaria saja anc supportabla economicamain per tala. Pia stoppia ella acceptar intervenziuns en quella dimensiun (DTF 107 Ib 149 s., consideraziun 6.b.).

4. Sa basond sin la decisiun dal Tribunal federal ha la Regenza ordinà cun il conclus dals 6 da settember 1982 (prot. nr. 2167/1982) quantitads d'aua restanta pli grondas tar la tschiffada d'aua Tavanasa en il Rain anteriur, numnadamain da l'october fin il mars 2 m³/s, l'avrigl 3 m³/s, il matg 4 m³/s, il zercladur ed il fanadur 5 m³/s, l'avust 4 m³/s sco er il settember 3 m³/s. Il recurs da dretg administrativ che organisaziuns da l'ambient e personas privatas han fatg cunter quai, ha il Tribunal federal refusà cun la sentenza dals 29 da favrer 1984 (DTF 110 Ib 160), uschenavant ch'el è entrà en chaussa. En quella conferma il Tribunal federal la nova regulaziun da dotaziun che la Regenza ha disponì l'onn 1982 e ch'era colliada cun ina producziun pli pitschna da 3,5 pertschient (producziun pli pitschna dad 1,75 per la societad) envers la regulaziun oriunda dals onns 1965 resp. 1968 per l'Ovra electrica Glion I. Il retgav procentual pli pitschen ch'è stà collià cun quai ha importà per l'Ovra electrica Glion I 3,7 pertschient.
5. Tenor la Lescha federala davart la protecziun da las auas (LPAuas; CS 814.20), ch'è entrada en vigur il 1. da november 1992, èn novas retratgas d'aua or d'in

aual mo pussaivlas sut las premissas dals art. 29 ss. LPAuas e mo cun ina permissiun correspondentia. Per retratgas d'aua existentas statuescha la LPAuas – independentamain dal fatg, sch'i sa tracta d'in dretg d'utilisaziun da l'aua ordinari tenor la situaziun giuridica existenta u d'in anteriur dretg d'utilisaziun – ina regulaziun transitorica, tenor la quala l'autorità competenta sto ordinar mesiras da sanaziun. Il termin da 15 onns, ch'era previs oriundamain per sanar las retratgas d'aua existentas suenter l'entrada en vigur da la LPAuas è vegnì prolungà dal parlament federal en il rom da la debatta davart la sanaziun da las finanzas da la Confederaziun per 5 onns ed è scadì la fin da l'onn 2012 (cf. art. 81 al. 2 LPAuas).

6. Suenter l'entrada en vigur da la revisiun da la LPAuas ha il chantun Grischun fatg scleriments ecologics cumplexs per tut las tschiffadas d'aua en il chantun. Las sanaziuns da l'aua restanta chaschunan però diversas dumondas giuridicas formalas e materialas. Suenter ina lunga procedura ha il Tribunal federal fixà – cun la sentenza dals 15 da november 2012 (DTF 139 II 28) pertutgant il cas da pilot dal Grischun "Ovras electricas Mesauc SA (OEM)" – differents princips concernent la sanaziun da l'aua restanta tenor l'art. 80 al. 1 e 2 LPAuas. Per motivs da la segirezza giuridica e d'ina procedura economica ha la Regenza spetgà cun relaschar ulteriuras disposiziuns da sanaziun, fin che questa decisiun dal tribunal suprem è stada avant maun. Las lavurs chantunals per sanar l'aua restanta èn puspè vegnidas prendidas per mauns e cuntinuadas en il fratemp. Quai vala en spezial er per las retratgas d'aua da las OEG; lur sanaziun è l'object dal conclus qua avant maun.

II. Proceder

1. Integrond l'Uffizi da chatscha e pestga (UCP) ha l'Uffizi per la natira e l'ambient (UNA) giuditgà cun il rapport dals 30 da matg 2011 las retratgas d'aua da las OEG tenor l'art. 80 LPAuas ord vista ecologica. En quest connex ha il Post specialisà per dumondas da l'ambient selecziunà quellas retratgas d'aua che ston vegnir sanadas ord vista ecologica. Tut en tut èn quatter da tschintg tschiffadas d'aua da las OEG vegnidas qualifitgadas sco tschiffadas che na ston betg

vegnir sanadas. Questa selecziun è vegnida motivada cun il fatg, che las tschiffadas d'aua exclusas n'hajan betg in potenzial sufficient per ordinar mesiras da sanaziun u ch'igl existia gia – en cas da la tschiffada dal Rain anteriur a Tavanasa – ina regulaziun da dotaziun che adempleschia ord vista dal UNA las pretensiuns d'ina sanaziun tenor ils art. 80 ss. LPAuas. Cun il rapport dals 30 da matg 2011 è il UNA arrivà a la conclusiun ch'i sa laschia realisar cun ina sanaziun concentrada da la tschiffada restanta in effect ecologic che saja clera-main meglier che cun prender tar tut las tschiffadas mesiras tenor il "princip da repartiziun eguala", che na sa laschan strusch sentir ecologicamain. Per la retratga d'aua restanta ha il UNA calculà las quantitads minimalas d'aua da dotaziun che ston vegnir ademplidas ord vista ecologica ed il gudogn per la natira e l'ambient che resulta da quai.

2. Tenor l'art. 80 al. 1 LPAuas pon las enconuschentschas dal UNA vegnir resumadas tabellaricamain sco suonda:

Stgalim	Aua pertutgada	Potenzial ecologic	Aua restanta tenor l'art. 31 al. 1 LPAuas	Regulaziun da dotaziun [l/s]		
		puncts	Q _{LPAuas} [l/s]	enviern	stad	onn
				[l/s]	[l/s]	[l/s]
Glion II	Ual da Siat	24	106 / 126	80	80	80

Tabella 1: Cumpilaziun dal gudogn ecologic e da la regulaziun da dotaziun (or dal rapport dal UNA dals 30 da matg 2011)

Tenor las indicaziuns da las OEG chaschunia questa regulaziun da dotaziun supplementara ina perdita da produenziun da 4,3 uras da gigawatt (GWh) per onn. Quai saja – considerond la media annuala da l'energia producida a las ovras electricas partenarias da las OEG da 259 GWh per la societad – in'ulteriura perdita da produenziun da var 1,7 pertschient.

3. Sin fundament da las experientschas positivas cun l'uschenumnada "maisa radunda" en connex cun autras sanaziuns da l'aua restanta – nua che betg mo represchentants da la societad d'ovras electricas pertutgada, dals uffizis chantunals (Uffizi da chatscha e pestga [UCP], Uffizi per la natira e l'ambient [UNA] ed Uffizi d'energia e da traffic [UEnTr]) e da las vischnancas concessiunaras,

mabain er da las federaziuns da l'ambient WWF e Pro natura e da la Federa-ziun chantunala dals pestgaders grischuns eran participads – è vegnida convo-cada il settember 2014 ina tala gruppa da lavur ("maisa radunda") er per las OEG per uschia chattar soluziuns.

4. En l'emprima sesida dals 17 da settember 2014 han ils represchentants dal chantun sco er da las OEG argumentà ch'il cunfin da la supportabladad eco-nomica saja vegnì cuntanschì cun l'augment da la quantidad d'aua restanta ils onns 1980 (cf. DTF 107 Ib 140 ss. sco er DTF 110 Ib 160 ss.) e ch'ina ulteriura intervenziun en la concessiun da las OEG giaja memia lunsch. Ord vista da las federaziuns da l'ambient n'era quest cunfin dentant anc betg cuntanschì. Il UEnTr ha tramess ils 22 da december 2014 per e-mail in sboz a las partici-pantas ed als participants da la maisa radunda per prender posiziun. Quest sboz cuntegneva ina interpretaziun ed in'argumentaziun pussaivla davart la supportabladad economica da las OEG. Las partidas han respundì en scrit en chaussa.
5. A chaschun da la segunda maisa radunda dals 10 da mars 2015 èn las partici-pantas ed ils participants stads d'accord ch'i vegnia intervegnì en ils dretgs bain acquistads cun l'augment da la quantidad d'aua restanta menziunà qua survart. Averta è però restada la dumonda, sch'il cunfin raschunaivel da la supporta-bladad economica saja gia vegnì cuntanschì cun quest augment. Sin quai èn vegnidas tractadas pli detagliadamain las consequenzas economicas da l'inter-venziun da quella giada, e las OEG han fatg e documentà emprims giudica-ments ecologics dals trajects d'aua restanta pertutgads. Ultra da quai èn ve-gnidas scleridas dumondas davart la retratga d'aua or dal Ual da Siat per la sauaziun.
6. A chaschun da la terza sesida dals 26 da matg 2015 èn vegnidas preschen-tadas e discutadas tranter auter las examinaziuns ecologicas fatgas da las OEG. Ultra da quai èn vegnidas respundidas detagliadamain las dumondas concernent la sauaziun tras l'Ual da Siat sco er concernent il giudicament da l'intervenziun economica pervia da l'augment da las quantitats d'aua restanta

tar la tschiffada d'aua Tavanasa en il Rain anteriur (conclus da la Regenza dals 6 da settember 1982, prot. nr. 2167/1982).

7. A chaschun da la quarta maisa radunda dals 27 d'avust 2015 è er sa participads represchentants communal da la vischnanca concessiunara da Breil. En questa discussiun è vegnids approfondads la tematica da la sauaziun sin il territori communal da Glion ed il giudicament da l'intervenziun economica per las OEG. Ultra da quai è er vegnida discutada la dumonda, sch'in transferiment d'aua da dotaziun da la tschiffada d'aua Tavanasa sin la tschiffada d'aua Ual da Siat saja ecologicamain raschunaivel.
8. Silsunter han gì lieu ulteriurs discurs bilaterals tranter las federaziun da l'ambient e las OEG. Perquai che las posiziuns da questas partidas divergiavan relativamain ferm ina da l'otra, aveva il UEnTr redigi in rapport da consultaziun ch'el ha exponì publicamain dals 5 da favrer fin ils 6 da mars 2018. En quest connex è vegnidas inoltradas duas posiziuns. Per l'ina han las federaziuns da l'ambient WWF, Pro natura e Federaziun dals pestgaders (numnadas da qua envi federaziuns da l'ambient) inoltrà ina posiziun e per l'otra la Fundaziun svizra da la Greina (numnada da qua envi FSG). Per resumar han las federaziuns da l'ambient pretendì che la sanaziun da l'aua restanta vegnia realisada svelt ed han proponì per l'Ual da Siat ina dotaziun dad 80 l/s. Quai correspunda tranter auter er a la proposta dal rapport da sanaziun chantunal dal UNA dals 30 da matg 2011. La FSG da sia vart ha pretendì che las pretensiuns ecologicas dal rapport d'experts MARRER/KLÖTZLI dals 21 d'avust 1980 vegnian adempidas.
9. A chaschun da la tschintgavla maisa radunda dals 4 da zercladur 2018, a la quala è er sa participada – ultra da las federaziuns da l'ambient ch'èn stadas preschentadas fin ussa – la FSG, è vegnidas tschertgadas soluziuns pussaivlas en il senn d'ina sesida da cunvegna. Sco resultat èsi sa mussà che las posiziuns da las federaziuns da l'ambient, da las OEG e dals posts chantunals spezialisads eran s'avischinads fermamain, ma che las pretensiuns da la FSG divergiavan percurter fermamain da quai. En spezial, uschia la FSG, na saja qua betg chapaivel, pertge ch'il rapport d'experts MARRER/KLÖTZLI dals 21

d'avust 1980 na vegnia betg applitgà. Sa basond sin quel ha la FSG pretendì concretamain 500 l/s per il Schmuèr e 150 l/s per l'Ual da Siat. Per ses giudicament ha la FSG pretendì ultra da quai ulteriuras infurmaziuns, en spezial davart la rentabilitad e davart l'idrologia.

10. Sin quai ha gì lieu per corrispondenza in ulteriur barat tranter la FSG e las OEG davart dumondas avertas da la FSG.
11. Il settember 2018 è la procedura qua avant maun vegnida sistida, perquai che la FSG ha recurri cunter la disposiziun da la Regenza davart la sanaziun da las auas restantas en il cas da las Ovras electricas Frisal SA (conclus da la Regenza dals 21 d'avust 2018, prot. nr. 636/2018) tar la Dretgira administrativa e perquai che puncts sumegliants èn stads pendants en quel recurs sco quels ch'èn vegnids tractads en la procedura qua avant maun.
12. Il settember 2020 è la procedura qua avant maun vegnida reaverta, schebain che la procedura da recurs davant la Dretgira administrativa en chausa da las Ovras electricas Frisal SA era anc adina pendent. In motiv impurtant per la reavertura è stà quel che la sanaziun da las auas restantas è la premissa per la sanaziun da las midadas da la deflussiun che sto er anc vegnir prendida per mauns en cas da las OEG.
13. En il rom da questa procedura ha gì lieu ils 24 da november 2020 l'emprim ina discussiun tranter ina represchentanza da la FSG, da las OEG e dal UEnTr. In'avischinaziun da las posiziuns n'ha en quest connex betg pudì vegnir cuntanschida. Ultra da quai èsi vegnì concludì che las OEG concedian a la FSG ulteriurs documents che la FSG giavischa per giuditgar la supportabladad economica per las OEG.
14. Duas ulteriuras maisas radundas cun tut las partidas (OEG, federaziuns da l'ambient, FSG, vischnancas e posts chantunals spezialisads) han gì lieu ils 15 da december 2020 ed ils 15 da favrer 2021. Cun excepziun da la FSG ha il UEnTr pudì s'accordar cun tut las autras partidas a la soluziun qua avant maun (cf. cifra 15 qua sutvart). La basa per quai è stada ina proposta da soluziun che

las autoritads chantunalas han fatg e che vegn acceptada da las OEG e da las federaziuns da l'ambient sco proposta da cumpromiss. Sin questa basa ha il UEnTr redigi in project da consultaziun, per il qual las OEG, la vischnanca da Glion, las federaziuns da l'ambient, la FSG sco er il UCP ed il UNA han inoltrà lur posiziun.

15. Sin fundament da las basas e da las discussiuns menziunadas qua survart han las autoritads chantunalas pudì elavurar in catalog da mesiras che cumpiglia las mesiras da sanaziun tenor ils art. 80 ss. LPAuas che ston vegnir ordinadas per las OEG (cf. il protocol da la sesida dals 23 da favrer 2021 davart la sesida dals 15 da favrer 2021, proposta da soluziun da las autoritads chantunalas). Il catalog da mesiras è vegnì sustegnì – cun excepziun da la Fundaziun svizra da la Greina (FSG) – da tut las commembras e da tut ils commembers da la gruppa da lavur.

Il catalog da mesiras prevesa ina dotaziun dad 80 l/s per la tschiffada d'aua Ual da Siat. Durant la perioda da sauaziun (paucas emnas durant la stad) èn da dotar – en cunvegnientscha cun la vischnanca da Glion – tranter 160 l/s fin 200 l/s, per ch'i possian vegnir retratgs sco fin ussa maximalmain 50 l/s per intents da sauaziun or da l'ovra da sauaziun da la vischnanca da Glion che sa chatta in pau pli lunsch da l'aual giu. En quest connex sto la vischnanca da Glion garantir ch'ils 80 l/s da la dotaziun da basa minimala restian en l'aual er sut la tschiffada da l'ovra da sauaziun. La realisaziun duai succeder entaifer 3 mais suenter che la disposiziun da sanaziun è entrada en vigur.

Las suprastanzas da las organisaziuns – cun excepziun da la FSG – sco er las direcziuns da las OEG han sin quai medemamain approvà il catalog da mesiras.

16. En divergenza da quai ha la FSG pretendì concernent l'Ovra electrica Glion I, da dotar il Rain anteriur cun en media 7 m³/s (cf. latiers il protocol da la gruppa da lavur dals 15 da favrer 2021, cifra 3a, cun in renviament a MARRER/KLÖTZLI, varianta 11). En l'interess da las zonas umidas e da la biodiversidad duai ultra da quai vegnir laschà curren ina giada per onn durant ina culminaziun da

l'aua gronda il volumen cumplain dal Rain durant 24 uras. Ulteriurs scleriments da l'Uffizi federal d'ambient (UFAM) duain restar resalvads. Concernent l'Ovra electrica Glion II vegnan pretendids 500 l/s per il Schmuèr e 150 l/s per l'Ual da Siat. Ultra da quai vegni pretendì ch'i stoppia vegnir dada ina paisa pli gronda ad ovas d'accumulaziun a pumpa ed a current solar.

17. Il 1. d'avrigl 2021 è il cuntegn dal sboz da la disposiziun vegnì rendì enconuscent a las commembras ed als commembers da la gruppa da lavur. Uschia è vegnida concedida en spezial er a la concessionaria pertutgada anc ina giada l'attenziun giuridica, avant che relaschar la disposiziun da sanaziun. Las commembras ed ils commembers da la gruppa da lavur han inoltrà lur posiziun fin ils 20 da matg 2021.
18. Dal rest èsi vegnì desistì da dumandar ina posiziun dal UFAM. En connex cun anteriuras disposiziuns da sanaziun aveva quel gia desistì da prender posiziun e communitgà alura mintgamai che la lescha na prevesia betg che la Confederaziun prendia posiziun davart rapports da sanaziun resp. davart disposiziuns da sanaziun.

Uschenavant che quai è necessari, vegnan las posiziuns da las parts ch'èn sa participadas a la consultaziun tractadas en las consideraziuns qua sutvart.

III. Consideraziuns

1. L'art. 45 LPAuas surdat da princip als chantuns la cumpetenzza d'exequir la lescha (cun resalva da las cumpetenzas executivas da la Confederaziun tenor l'art. 46 LPAuas). Tenor l'art. 2 al. 1 da la Lescha introductiva tar la Lescha federala davart la protecziun da las auas (Lescha chantunala davart la protecziun da las auas [LCPA; DG 815.100]) en cumbinaziun cun l'art. 2 lit. c da l'Ordinaziun appartegnent tar la Lescha introductiva tar la Lescha federala davart la protecziun da las auas (OCPA; DG 815.200) èsi chausa da la Regenza da realisar las sanaziuns da l'aua restanta en il senn dals art. 80 ss. LPAuas.

Cun il conclus dals 16 da favrer 1993 (prot. nr. 338/1993) ha la Regenza incumbensà il Departament d'infrastructura, energia e mobilitad (DIEM, anteriur Departament da construcziun, traffic e selvicultura [DCTS]) cun la direcziun da la procedura per sanaziuns da l'aua restanta. Il DIEM da sia vart ha lura incumbensà il UNA d'elavurar ils documents ecologics ch'èn necessaris per giuditgar la situaziun da l'aua restanta en las auas currentas pertutgadas sco er per ordinar mesiras da sanaziun. Plinavant ha il DIEM incumbensà il UEnTr da fixar la dimensiun resp. il grad da la dimensiun da sanaziun admissibla ord vista da l'economia e dal dretg da las auas.

2. a) Per mesiras da sanaziun tar retratgas d'aua existentas èn relevants ils art. 80 ss. LPAuas. Tenor l'art. 80 al. 1 LPAuas sto in'aua currenta che vegn influenzada essenzialmain tras retratgas d'aua, vegnir sanada sin ordinaziun da l'autoridad, senza ch'ils dretgs existents d'utilisar las auas vegnian tangads en ina moda che giustifitgass ina indemnizaziun. Tenor l'art. 80 al. 2 LPAuas ordinescha l'autoridad mesiras da sanaziun supplementaras, sch'i sa tracta d'auas currentas en cuntradas u en biotops ch'èn registrads en inventaris naziunals u chantunals u sche auters interess publics predominants pretendan quai. En quests cas sto la concessionaria vegnir indemnizada a norma da la Lescha federala davart l'expropriaziun (LExpr; CS 711).

b) Mesiras da sanaziun èn restricziuns da la proprietad che adempleschan las premissas da l'art. 36 da la Constituziun federala da la Confederaziun svizra (Cst.; CS 101), q.v.d. las mesiras èn en spezial en l'interess public e ston esser proporziunalas.

Areguard l'interess public ha il legislatur fatg ina consideraziun generala abstracta dals interess en il rom da l'art. 80 al. 1 LPAuas e decidì che sanaziuns fin a la sava d'indemnizaziun correspundian ad in interess public predominant (cf. ENRICO RIVA, en: PETER HETTICH/LUC JANSEN/ROLAND NORER [editurs], Kommentar zum Gewässerschutzgesetz und zum Wasserbaugesetz, Turitg 2016, N 35 tar l'art. 80 LPAuas; IL MEDEM, Wohlerworbene Rechte – Eigentum – Vertrauen, Berna 2007, p. 144). Sanaziuns tenor l'art. 80 al. 1 LPAuas èn mo admissiblas, sch'ellas n'intervegnan betg en la substanza dals dretgs existents

bain acquistads. La dumonda sch'ina intervenziun statala respecta la substan-za, sto vegnir giuditgada tenor la supportabladad economica da l'intervenziun per il titular dal dretg (cf. RIVA, Wohlerworbene Rechte [cf. qua survart], p. 156). Sco economicamain supportablas designescha il Tribunal federal intervenziuns statalas che laschan – en lur consequenzas – intacta la rentabilitad minimala da l'ovra (DTF 139 II 28, consideraziun 2.7.2).

c) Ultra da quai ha il Tribunal federal explitgà ch'i stoppian vegnir consideradas las relaziuns concretas da l'ovra concessiunada per eruir la dimensiun da las intervenziuns supportablas. Il rom da quai che stoppia vegnir tolerà senza indemnizaziun sa determineschia tenor las relaziuns da manaschi. En spezial stoppian vegnir resguardads il gudogn, la durada da la concessiun e la dimensiun da las amortisaziuns che sajan gia vegnidadas fatgas. En vista a la liberalisaziun dal martgà d'electricitad dastgia ina pussaivladad d'adossar ils custs da mesiras a las consumentas ed als consumers vegnir considerata mo en ina dimensiun limitada, a norma dal svilup dals pretschs d'electricitad. Concretisond quai ha il Tribunal federal explitgà che perditas da produenziun e da retgav en la dimensiun dad 1 fin 2 pertschient dastgian per regla anc esser pretendiblas er en cas da relaziuns da manaschi relativamain disfavouraivlas, premess ch'il potenzial d'optimaziun vegnia exaurì. En cas da relaziuns medias possian bain vegnir tratgas en consideraziun mesiras cun perditas da produenziun e da retgav fin a 5 pertschient. En cas d'ina situaziun da retgav buna fin fitg buna ed en cas da stabiliments amortisads correspondentamain possian er esser giustificadas mesiras che sajan pli severas e che possian avair per consequenza reducziuns da la produenziun resp. dal retgav da dapli che 5 pertschient (DTF 139 II 28 consideraziun 2.7.4).

d) Areguard l'examinaziun da la proporziunalitad cuntegnan las explicaziuns dal Tribunal federal (DTF 139 II 28, consideraziun 2.7.1) il suandant: Ils aspects parzials da la qualificaziun (abilitad) e da la necessitad (scumond d'exageraziun) ston vegnir examinads en il cas singul. Perquai dastgan vegnir ordinadas mo quelladas mesiras ch'èn efectivamain adattadas per reducir ils disturbis existents d'ina aua currenta. Areguard l'ulteriur criteri da la cumportabladad (proporziunalitad en il senn pli stretg) menziunescha il Tribunal federal percenter

che quel saja – en il rom da l'applicaziun da l'art. 80 al. 1 LPAuas – gia vegnì decidì per gronda part ordavant dal legislatur tras la sava d'indemnisaziun (DTF 139 II 28, consideraziun 2.7.1, renviond a RIVA, Wohlerworbene Rechte [cf. qua survart], p. 46 s.).

e) En cas d'ina sanaziun en il senn da l'art. 80 al. 1 LPAuas sto vegnir tschernida quella varianta che ha – resguardond il cunfin da la supportabladad economica – la meglra relaziun dal niz ecologic resp. il meglher potenzial ecologic (MAURUS ECKERT, *Rechtliche Aspekte der Sicherung angemessener Restwassermengen*, Turitg 2002, p. 165). Per quest intent sto vegnir cumpilà in concept da mesiras raschunaivel. Quai cun fixar, sche quest concept tira a niz il rom da las restricziuns admissiblas. Il Tribunal federal designescha in proceder, nua ch'ins sa concentrescha sin las mesiras cun il potenzial ecologic il pli grond, sco raschunaivel e giuridicamain admissibel (DTF 139 II 28, consideraziuns 2.7.3 e 2.8.1). La paletta da mesiras da sanaziun pussaivlas è multifara; a disposiziun stat l'entir spectrum da mesiras, sco previs en l'art. 35 LPAuas per garantir quantitads d'aua restanta adequatas (RIVA, en: HETTICH/JANSEN/NORER, *Kommentar zum Gewässerschutzgesetz und Wasserbaugesetz*, Turitg 2016, N 31 tar l'art. 80 LPAuas cun ulteriuras infurmaziuns). Ultra da l'augment sistematic da la quantidad d'aua da dotaziun sco mesira prioritara èn pussaivlas er outras mesiras per meglierar la situaziun ecologica (ord vista da l'ecologia da las auas, dal dretg da pestga, da la protecziun da la natira u da la protecziun da la cuntrada), en spezial mesiras architectonicas e mesiras che concernan il manaschi. Ultra da quai èsi er pussaivel da cumbinar las mesiras ina cun l'autra per cuntanscher in meglher effect general. La finamira d'ina sanaziun è da princip quella che la deflussiun correspundia uschè bain sco pussaivel a las prescripziuns dals art. 31 fin 33 LPAuas davart las quantitads minimalas d'aua restanta (DTF 139 II 28, consideraziun 2.7.3).

f) Pir cur che la dimensiun e las mesiras da sanaziun tenor l'art. 80 al. 1 LPAuas èn determinadas, poi vegnir giuditgà, sch'ina sanaziun supplementara tenor l'art. 80 al. 2 LPAuas è necessaria e – sche quai è il cas – tge dimensiun che quella duai avoir (DTF 139 II 28, consideraziun 3.7). Mesiras da sanaziun supplementaras tenor l'art. 80 al. 2 LPAuas vegnan mo en dumonda, sch'i sa tracta

d'auas currentas en cuntradas u en biotops ch'èn registrads en inventaris naziunals u chantunals u sche auters interess publics predominants pretendan quai. Per pudair applitgar l'art. 80 al. 2 LPAuas è necessaria ina consideraziun dals interess (DTF 139 II 28, consideraziun 3.7). Il punct da partenza è la finamira da la sanaziun; decisivas èn plinavant las finamiras da protecziun dals objects inventarisads pertutgads. Quant enavant che la finamira da protecziun po vegnir cuntanschida, sto vegnir fixà resguardond ils differents interess privats e publics e tegnend quint dal princip da commensurabladad (cf. RIVA, al lieu inditgà, p. 144 ss.). Cunquai che las mesiras tenor l'art. 80 al. 2 LPAuas intervegnan regularmain en dretgs bain acquistads, pon quellas vegnir ordinadas mo, uschenavant che quai è gist anc prescrit per exequir la meglieraziun urgentmain necessaria da la situaziun (cf. missiva dal Cussegl federal dals 29 d'avrigl 1987 tar la LPAuas, Fegl uffizial federal 1987 II 1171). Ina focussaziun sin las mesiras las pli impurtantas è perquai indispensabla (DTF 139 II 28, consideraziun 3.7). La situaziun concreta po dal rest sa preschentar uschia che gia la sanaziun tenor l'al. 1 cuntanscha las finamiras da l'al. 2, uschia che mesiras supplementaras daventan obsoletas (DTF 139 II 28, consideraziun 3.8.3; cf. er RIVA, en: HETTICH/JANSEN/NORER [cf. qua survart, p. 13P], N 46 tar l'art. 80 LPAuas).

3. a) Tenor il rapport da sanaziun dals 30 da matg 2011, che ha furnà la basa da la proposta da soluziun da las autoritads a chaschun da la maisa radunda, propona il UNA sco resultat da ses giudicament ecologic restituziuns d'aua da dotaziun dad 80 l/s durant l'entir onn a la tschiffada d'aua Ual da Siat. Il catalog da mesiras prevesa ultra da quai da dotar durant la perioda da sauaziun (pau-cas emnas durant la stad) – en convegnientscha cun la vischnanca da Glion – tranter 160 l/s fin 200 l/s, per ch'i possian vegnir retratgs sco fin ussa maximalmain 50 l/s per intents da sauaziun or da l'ovra da sauaziun da la vischnanca da Glion che sa chatta in pau pli lunsch da l'aua giu. En quest connex sto la vischnanca da Glion garantir ch'ils 80 l/s da la dotaziun da basa minimala restian en l'aua er sut la tschiffada da l'ovra da sauaziun.

Tar il giudicament stoi vegnir resguardà en il cas qua avant maun che la Regenza aveva disponì l'onn 1982 – sa basond sin la DTE 107 Ib 150 – per l'Ovra

electrica Glion I quantitads d'aua restanta pli grondas che sa chattan sur las quantitads minimalas d'aua restanta tenor l'art. 31 al. 1 LPAuas ch'è entrada en vigur l'onn 1992 e che han chaschunà per l'Ovra electrica Glion I ina perdita da producziun supplementara da 3,5 pertschient (producziun pli pitschna dad 1,75 per las OEG sco talas) resp. tenor las calculaziuns da quella giada in retgav pli pitschen da 3,7 pertschient per l'Ovra electrica Glion I cumpareglia cun las quantitads d'aua restanta ordinadas cun dar la concessiun. La regulaziun da l'aua restanta che la Regenza aveva disponì quella giada è vegnida confermada dal Tribunal federal e la perdita numnada sco ultima è vegnida – resguardond il dretg bain acquistà – taxada sco pretendibla ord vista economica. Sch'il cunfin da la supportabladad economica è gia vegnida cuntanschì cun quai, n'ha il Tribunal federal betg respundì.

b) Tenor la giurisdicziun dal Tribunal federal ston vegnir acceptadas – tut tenor las relaziuns da manaschi – perditas dal gudogn dad 1 fin sur 5 pertschient (en cas d'ina situaziun da retgav buna fin fitg buna ed en cas da stabiliments amortisads correspondentamain) (DTF 139 II 28 consideraziuns 2.7.4 e 2.8.1). En quest connex ston er vegnir resguardads la dimensiun da las amortisaziuns ch'èn gia vegnidadas fatgas sco er il gudogn. Per calcular il gudogn vegn numnadamain resguardà il retgav realisabel cun l'ovra che resulta da las relaziuns da producziun specificas per l'ovra, da las amortisaziuns futuras, da la planisaziun d'investiziun, dals custs da mesiras da sanaziun architectonicas e dals custs da gestiun.

c) Per giuditgar la supportabladad economica da mesiras da sanaziun sa basa il chantun Grischun tenor la pratica sin in model ch'è vegnì sviluppà da la Axpo Power SA sin fundament da la DTF 139 II 28. En quest model da dus stgalims vegn l'emprim determinada la situaziun economica ed alura la perdita da retgav che sto vegnir acceptada. Il UEnTr ha fatg l'emprim ina plausibilisaziun e suenter in'examinaziun preliminar ed ha alura inoltrà il model Axpo a l'Uffizi federal d'energia (UFE) per il giudicament. Il UFE ha giuditgà il model Axpo cun il rapport dals 9 da schaner 2015 e communitgà il resultat al UEnTr cun la brev accumpagnanta dals 9 da schaner 2015. En quel è il UFE arrivà a la conclusiun ch'il model sviluppà per giuditgar la supportabladad economica da mesiras da

sanaziun concretas saja adattà. Per il UEnTr n'èn en il cas qua avant maun perceptibels nagins motifs per divergiar da quest giudicament. Pervia da quai vegn quest model a furmar la basa per giuditgar quest cas. Il model Axpo applictà per las OEG è vegnì examinà a maun dals rapports da gestiun da las OEG, a maun da las basas or dal cataster da las ovas idraulicas ed a maun da las datas da l'imposiziun da la taglia sin ovas idraulicas. Ultra da quai èn vegnidas plausibilisadas la vart da las expensas e la vart dals retgavs (cf. consideraziun 5b ss. qua sutvart).

4. a) Il model Axpo determinescha sin il 1. stgalm a maun d'in model DCF (model dal discounted cash flow) la situaziun economica d'ina ovra che sto vegnir validada. Il resultat dal model DCF è l'indikator da rentabilitad IRR (internal rate of return) dal temp preschent fin a la fin da la concessiun. Sco affluenzas da daners (retgavs) vegnan resguardads ils retgavs or da la vendita da l'energia per pretschs da martgà ed or da la furniziun da servetschs da sistem. Sco sculs monetars (custs ed investiziuns) vegnan resguardads en il model Axpo ils custs da gestiun da l'implant electric, ils custs per l'economisaziun da l'energia ed ils custs per ils servetschs centrals, las taglias calculatoricas sin ils retgavs, la facultad actuala dal stabiliment (investiziun da partenza minus las amortisaziuns e las amortisaziuns spezialas) sco er las investiziuns futuras, en spezial per adattaziuns architectonicas sin basa da la sanaziun da l'aua restanta e sin basa da renovaziuns necessarias. Tut las valurs èn realas, q.v.d. senza resguardar la chareschia.

- b) Per giuditgar la situaziun economica vegn il IRR calculà cumpareglia cun la tariffa totala dals custs da chapital (tariffa da tschains calculatorica, WACC) per la forza idraulica. Sch'il IRR surpasa il WACC per in'ovra idraulica gronda svizra, pon vegnir cuvrids ils custs da chapital per il chapital ester lià e per l'agen chapital en la perioda examinada. Per ovas idraulicas grondas svizras vegn applictà in WACC etablì da 5 pertschient. Ina valur da 5 pertschient (suenter la deducziun da las taglias, reala) è usitada er en quintes d'investiziun e per calcular ils custs da produenziun per ovas idraulicas svizras. En ses rapport dal schaner 2015 è il UFE arrivà a la medema conclusiun. Quai vul dir: In'ovra che na cuntanscha betg in IRR da 5 pertschient en cas d'in svilup spetgà e che na po

uschia betg cuvrire ses custs da chapital, demussa ina situaziun economica disfavouraivla u è schizunt nunrentabel. In'ovra cun in IRR sur 5 pertschient ha tut tenor la differenza tar il WACC ina situaziun economica media fin buna fin fitg buna.

5. a) Sin il 2. stgalim vegn – en dependenza da la situaziun economica eruida avant – determinà il cunfin d'indemnisaziun sin basa da la perdita da retgav che sto vegnir acceptada tenor il Tribunal federal. Sco factur da retgav utilisescha il model il EBIT (earnings before interest and taxes). La perdita EBIT sin basa da la sanaziun da las auas restantas resulta da la media da la differenza annuala dal EBIT senza e cun mesiras da sanaziun dal 1. d'october 2018 fin a la fin da la concessiun sin fundament d'ina perioda da referenza da 10 onns. Partind da las savas d'indemnisaziun dal Tribunal federal descrittas qua survast sa laschan viceversa er calcular las quantitads d'aua restanta ch'èn maximalmain supportablas. Ultra da las perditas EBIT calculescha il model Axpo er la media da la perdita da producziun annuala. Sin basa da la calculaziun fatga importa la perdita EBIT 6,9 pertschient.

b) Custs: Sut ils custs da gestiun vegnan subsummads ils custs d'energia ed ils custs da l'utilisaziun da la rait, ils custs da persunal, da material e da prestaziuns estras, ils ulteriurs custs da gestiun, taxas, taglias da chapital ed ulteriuras taglias sco er il retgav da la consegna directa d'energia a terzs (sco posiziun che reducescha ils custs). La valur media da 10 onns en l'import da 7,386 milliuns francs vegn resguardada en il model Axpo fin a la fin da la concessiun (onns idrologics passads 2013/14 fin 2017/18 ed onns budgetads 2018/19 fin 2022/23). Per ils onns da gestiun passads correspundan las valurs als rapports da gestiun e per ils onns vegnints han ellas ina dimensiun sumeglianta.

c) Per investiziuns, per projects, per la planisaziun e per il mantegniment vegnan budgetads var 38,1 milliuns francs fin a la fin da la concessiun. Eventuals custs da demontascha che pudessan engrevgiar supplementarmain la rentabilitad na vegnan betg resguardads. En ils ultims 17 onns avant la scadenza da la concessiun n'èn er betg previsas investiziuns.

d) Ils custs per l'economisaziun da l'energia (vendita e commerzi, direcziun, utilisaziun optimada da l'ovra electrica) e per funcziuns centralas importan 8 francs per ura da megawatt (MWh). Tenor il UFE è la posiziun giustifitgada, perquai che senza ella na pudess l'ovra partenaria (OEG) betg realisar suletta ils retgavs d'energia e d'energia da regulaziun che fan part dal model AXPO. Il UEnTr va d'accord cun il giudicament dal UFE, tenor il qual igl è necessari e giustifitgà da resguardar la posiziun da l'economisaziun e resguarda sia autezza sco commensurada.

e) Las taglias calculatoricas sin ils retgavs vegnan resguardadas en il model AXPO cun ina tariffa da taglia da 20 pertschient. En il studi dal UFE "Perspectivas d'ovras electricas grondas en Svizra" (2013) èsi vegnì calculà cun ina tariffa da taglia da 21 pertschient. La valur che las OEG dovràn po pia vegnir designada bain sco usitada.

f) Er l'import da la facultad d'investiziun per ils 30 da settember 2018 è plausibel: Las amortisaziuns e las amortisaziuns spezialas en la dimensiun da 425 milliuns francs, ch'èn vegnidas fatgas dals onns 1995/1996 fin 1998/1999, èn vegnidas resguardadas. La valur d'investiziun cudeschada correspunda a quella ch'è vegnida publitgada en la bilantscha da l'onn da gestiun 2017/18. Pervia da las amortisaziuns gia menziunadas ch'èn vegnidas fatgas en il passà è ella bassa.

g) Il UEnTr ha controllà las calculaziuns fatgas en connex cun la vart dals custs (defluenzas da daners) en il model Axpo, sch'ellas èn plausiblas, ed è arrivà a la conclusiun che quellas sa demussian sco transparentas. Per la Regenza na datti nagins motifs da divergiar da questa opiniun.

6. a) Da vart dals retgavs (affluenzas da daners) culan ils retgavs da la vendita d'energia e da la purschida da servetschs da sistem (SDS) en il model Axpo.

b) Ils retgavs futurs vegnan determinads da la dimensiun da la vendita d'energia (GWh), da la valur da l'energia producida e dals pretschs al martgà d'energia. Cun quai vegnan represchentadas las relaziuns concretas da l'ovra electrica

validada. En la calculaziun da la vendita d'energia vegn resguardada la valur media da 10 onns (perioda 2008/09 fin 2017/18) da la vendita d'energia en la dimensiun da 258 GWh per onn.

c) Per ils onns 2019 fin e cun 2023 è la calculaziun sa basada sin ils suandants custs da martgà reals: 56,38 €/MWh, 52,617 €/MWh, 50,01 €/MWh, 49,86 €/MWh e 50,00 €/MWh, sa basond sin ils pretschs da termin a la Borsa europeica d'energia (EEX). A partir da l'onn 2024 fin a la fin da la concessiun vegni calculà cun ina marscha reala dals pretschs cun las suandantas valurs: pretsch bass 32,00 €/MWh, pretsch mesaun 48,00 €/MWh e pretsch aut 68,00 €/MWh. Sco basa da datas da la marscha dals pretschs vegnan duvrads ils pretschs da martgà (media dal pretsch annual vi da la bursa per energia en Svizra) per ils 23 onns tranter ils onns 2001 e 2023. Ils pretschs dals urs vegnan definids da la valur media arrundada da las valurs medias annualas las pli autas (ur sura) e da la valur media arrundada da las valurs medias annualas las pli bassas (ur sut) da la perioda resguardada. Tranter quels urs vegn definì in pretsch mesaun sco valur media arrundada da tut las valurs medias annualas da la perioda resguardada. Quel pretsch mussa il svilup dals pretschs, il qual vegn spetgà il pli fitg. Il giudicament dals pretschs d'energia per il futur pli proxim e mesaun è natiralmain suttamess ad intschertezzas. Sche las supposiziuns sur la durada restanta da la concessiun da 53 onns constattan propi, po pia vegnir giuditgà pir ex-post. Ina prognosa che sa basa sin las infurmaziuns da pretsch disponiblas è perquai chapavla. Ma i vala er da resguardar che l'utilisaziun d'ovras electricas d'accumulaziun divergescha fermamain dad onn ad onn. I na dat nagina utilisaziun standard da las ovras electricas. Da princip ston ins partir dal fatg che ovras electricas d'accumulaziun vegnan utilisadas en moda optimada en il futur tut tenor las relaziuns dal martgà. Quai è ina incumbensa complexa che vegn er a depender dals affluents actuals respectivs e dals cuntegnns dals lais da fermada. Da planisar resp. da determinar cun meto- das da las ciencias d'inschigner in nov profil da producziun, na dastgass pervia da quai strusch esser pussaivel.

d) Perquai ch'ils pretschs vegnan negoziads a la EEX en €/MWh, ston quels vegnir stgamiads en francs svizzers. Per l'entira durada da la concessiun fa il

model quint cun in curs da stgomi dad 1,15 francs per €. Dapi ch'il sustegn dal franc svizzer tras la Banca naziunala svizra è crudà davent il schaner 2015, è il curs da stgomi stà temporarmain ad 1:1. Oz sa chatta el tranter 1,05 ed 1,11 francs per €. Da quai resulta ch'il curs da stgomi duvrà en il model Axpo è sa sviluprà a disfavur da la societad d'ovras electricas, perquai ch'in curs da stgomi bass ha consequenzas negativas per la rentabilitad dals stabiliments da las OEG.

I po vegnir constatà en quest connex che la supposiziun dal curs da stgomi para d'esser chapaivel, en vista al fatg ch'i na vegn prognostigà nagin rinforz dal € envers il franc. Il curs da stgomi è schizunt fixà en moda plitgunsch memia auta. Quai maina ad ina valitaziun optimistica da la situaziun economica da las OEG.

e) Ultra dals retgavs da la vendita d'energia vegnan resguardads ils retgavs da la purschida dad SDS. Dapi il 1. da schaner 2009 cumpra la societad naziunala da raits d'electricitad Swissgrid SA questa uschenumnada energia da regulaziun en ina procedura d'ingiant per garantir il manaschi segir da las raits da transmissiun. Sco retgav cula en il model ina summa en l'autozza da 194 000 francs che resta mintga onn realmain la medema e che sa basa sin valurs dal passà. L'autozza da questa summa è vegnida fixada da la Axpo specificamain per las OEG. Quai è ina simplificaziun tecnica dal model, perquai ch'ils retgavs sin il martgà SDS varieschan, sumegliantamain als retgavs sin il martgà d'energia. Er qua sa tracti d'ina prognosa, da la quala la correctadad po vegnir giudicada pir ex-post, damai che bler è en moviment en il martgà europeic d'energia da regulaziun.

f) Per resumar poi vegnir constatà ch'i vegnan duvradas valurs plausiblas per las OEG en il model Axpo er per la vart dals retgavs (affluenzas da daners), sco ch'il UEnTr ha pudì constatar a maun da las examinaziuns fatgas. La Regenza na vesa nagins indizis da divergiar da quest giudicament.

7. a) L'applicaziun dal model Axpo tras las OEG è en il cas qua avant maun chapavla e plausibla tant per il 1. stgalim sco er per il 2. stgalim (da la vart da

las expensas e da la vart dals retgavs). Da la calculaziun qua avant maun tenor il model Axpo resulta pia per las OEG in IRR da 4,5 pertschient, sch'ils pretschs e sche la valur sa sviluppan sco spetgà. Tenor il Tribunal federal ston perditas dal retgav e da la producziun dad 1 fin 2 pertschient per regla anc vegnir qualificadas sco raschunaivlas, sche las relaziuns da manaschi èn disfavraivlas (DTF 139 II 28, consideraziun 2.7.4). Uschia ston las OEG vegnir qualificadas sco in'ovra cun ina situaziun economica disfavraivla.

b) Las mesiras da sanaziun da l'aua restanta ch'il chantun propona, chaschunan tenor la calculaziun (cf. consideraziuns 4–6 qua survart) ina perdita EBIT da 6,9 pertschient ed ina perdita da producziun dad 1,7 pertschient, e quai sulettamain envers il stadi actual e resguardond las entiras OEG. Ensemen cun l'intervenziun da l'onn 1982 resulta ina perdita da retgav da 10,6 pertschient ed ina perdita da producziun da 3,45 pertschient.

8. a) Las federaziuns da l'ambient èn stadas perencletgas cun la soluziun per la sanaziun da las auas restantas, ch'è vegnida proponida da l'autorità chantunala (cf. proceder cifra 2 qua survart). Unicamain la FSG n'ha betg pudì ir d'accord cun quella soluziun. Ussa vegni entrà sin ils puncts ch'ella aveva formulà.

En questa procedura pretenda la FSG concernent l'Ovra electrica Glion I (cf. brev dals 29 d'avrigl 2021) da dotar il Rain anteriur tenor MARRER/KLÖTZLI, varianta 11 (DTF 110 Ib 160 ss., p. 19), cun en media 7 m³/s. En l'interess da las zonas umidas e da la biodiversità duai ultra da quai vegnir laschà curren ina giada per onn – durant la culminaziun da l'aua gronda – il volumen cumplain dal Rain durant 24 uras (cf. concernent la proposta: protocol da la grupp da lavur davart la sesida dals 15 da favrer 2012, cifra 3a). Concernent l'Ovra electrica Glion II vegnan pretendids 500 l/s per il Schmuèr e 150 l/s per l'Ual da Siat (cf. brev dals 29 d'avrigl 2021). La FSG motivescha sia pretensiun cun il fatg, ch'ils chantuns e las vischnancas sajan obligads d'applitgar las leschas federalas e la legislaziun chantunala. In'exceptiun per motivs economics na saja betg prevista. Perquai che las OEG appartegnan a las vischnancas ed a la Axpo Power SA e perquai che questa ultima appartegna als chantuns da la

Svizra dal nordost, na possian ellas betg profitar da la protecziun dals dretgs bain acquistads.

b) Cun questa argumentaziun na po la Regenza betg ir d'accord. Ella stat en cuntradiziun cun la sentenza dal Tribunal federal dals 17 da zercladur 1981, cun la quala la protecziun da lur dretgs bain acquistads è vegnida garantida explicitamain a las OEG (DTF 107 Ib 140 consideraziun 6b). Questa giurisdicziun ha il Tribunal federal confermà en la decisiun concernent la sanaziun da las auas restantas da las Ovas electricas Mesauc (DTF 139 II 28 consideraziun 2.7.2). Er sche la communitad utilisescha senza directamain la forza idraulica, è ella obligada da sanar las ovas electricas mo uschenavant che quai è economicamain supportabel (Riva, en: HETTICH/JANSEN/NORER [cf. qua survart, p. 13], annotaziun 13 tar l'art. 80 LPAuas).

La realisaziun da las pretensiuns da la FSG concernent l'aua restanta chaschnass ina perdita da producziun supplementara da 37,9 GWh resp. da var 14,7 pertschient envers il pachet da mesiras che vegn proponì qua. Tenor la giurisdicziun dal Tribunal federal ston las perditas da producziun e da retgav en la dimensiun dad 1 fin 2 pertschient anc vegnir resguardadas sco raschunaivlas economicamain en il senn da l'art. 80 al. 1 LPAuas e ston vegnir realisadas, sche las relaziuns da manaschi èn disfavouraivlas. La pretensiun da la FSG è pia lunsch davent dal rom giuridicamain admissibel en il senn da l'art. 80 al. 1 LPAuas e na po correspondentamain – en il cas concret – betg vegnir taxada sco soluziun raschunaivla.

9. a) Tenor la brev dals 30 d'avrigl 2021 metta la FSG plinavant en discussiun in'atgna calculaziun da la situaziun economica da las OEG e da las perditas supportablas, senza entrar en la calculaziun che l'è vegnida messa a disposiziun a maun dal model Axpo en il rom da la maisa radunda. Effectivamain confruntescha la FSG ils custs da producziun cun in pretsch da retratga mesaun per las consumentas ed ils consuments.

b) En spezial per ils suandants trais motifs na po la calculaziun betg vegnir giustificada materialmain: Primo na tegna la calculaziun betg quint da la consideraziun da las relaziuns concretas, ch'il Tribunal federal pretenda en la DTF 139 II 28 e n'arriva betg da represchentar la situaziun economica da l'ovra, perquai che la durada da la concessiun e las pussaivladads d'obtegnair in retgav da l'ovra electrica pertutgada na vegnan betg resguardadas. Las pussaivladads d'obtegnair in retgav da l'ovra electrica pertutgada dependan numnadain da la construcziun da l'ovra, sco las pussaivladads d'accumulaziun, sco er dals affluents.

Secundo vegnan posiziuns da la vart dals custs negligidas e sutvalitadas. La FSG fa valair ch'ils custs annuals cuntegnian ina "dividenda annuala adequata". Tar las OEG vegn la dividenda (obligatorica) – ella correspunda a la rendita da l'agen chapital – calculada sin basa da la media da la rendita da las obligaziuns da la Confederaziun svizra da 10 onns (tariffa dal tschains da cassa) durant l'onn da gestiun, arrundada sin in quart pertschient, plus maximalmain 1,5 pertschient. Durant ils ultims onns variava la dividenda tranter 1 pertschient fin 1,5 pertschient. Sco gia declerà qua survant en la consideraziun 4b publitgescha il DATEC mintga onn las tariffas dal tschains calculatoric (WACC) per instruments da promoziun d'energias regenerablas. Per la forza idraulica gronda resta questa tariffa totala dals custs da chapital (WACC) dapi in pèr onns sin 4,98 pertschient. Da resguardar èsi che questa tariffa unescha las aspectativas da rendita dals donaturs da chapital ester e d'agen chapital. Questa tariffa totala dals custs da chapital cuntegna ina rendita da chapital ester da 2 pertschient ed ina rendita necessaria d'agen chapital da 7,96 pertschient. Resguardond questa cumparegliaziun poi vegnir concludì che – sin il martgà actual. – ina rendita d'agen chapital dad 1 fin 1,5 pertschient n'è betg ina rendita commensurada da l'agen chapital per la forza idraulica gronda. Plinavant na vegnan betg resguardads ils custs per l'economisaziun da l'energia (vendita e commerzi, direcziun, utilisaziun optimada da l'ovra electrica) e per las funcziuns centralas. Sco declerà en connex cun la plausibilisaziun dals parameters dal model Axpo (p. 13) na pudessan las OEG sezzas betg obtegnair ils retgavs d'energia e da l'energia da regulaziun senza las prestaziuns da questas funcziuns resp. stuessan furnir sezzas questas prestaziuns a custs correspondentes.

Terzo applitgescha la FSG il pretsch final per la clientella en sia calculaziun. Quest pretsch è ina indicaziun dal martgà regulà per consumentas e consumers finals fixes. Sco ch'i resorta dal rapport da gestiun 2020 da la Cumiessiun federala per l'electricitad (EiCom) cumpiglia quest pretsch final per la clientella las suandantas quatter cumponentas: utilisaziun da la rait, energia, taxas a la communitad sco er taxas per promover las energias regenerablas (supplement da rait) (cf. rapport da gestiun 2020 da la EiCom, p. 38, ill. 11). Pia importa la quota dal pretsch d'energia main che 40 pertschient dal pretsch final per la clientella. Las ulteriurs cumponentas èn liadas ad in intent e na van betg a favur da l'ovra electrica. Or dal pretsch d'energia da sia vart vegnan pajads – ultra da las energias sco talas – er ils custs d'acquisiziun e da rendaquint da l'interpresa da provediment d'energia.

c) Per ils motivs menziunads n'arriva la calculaziun che la FSG ha fatg sin basa d'ina cumparegliaziun dals custs da producciun cun il pretsch final per la clientella, ni da represchentar la situaziun economica da las OEG ni lur situaziun da retgav en moda adeguata e conferma als princips ch'il Tribunal federal ha preschentà en la DTF 139 II 28.

10. a) Plinavant fa la FSG valair en sias inoltraziuns dals 29 d'avrigl 2021 e dals 30 d'avrigl 2021 che l'ambient da la politica d'energia ed en spezial l'augment da la producciun dals implants fotovoltaics stoppian vegnir resguardads en la decisiun e ch'i stoppia vegnir construida in'ovra d'accumulaziun a pompa empè da l'ovra electrica existenta.

b) Cun questa argumentaziun na po la Regenza betg ir d'accord, perquai che questas explicaziuns na resguardan betg il fatg, che per sanar las auas restantas tenor l'art. 80 al. 1 LPAuas pon vegnir examinads mo facturs specifics per l'ovra e che las mesiras che ston vegnir ordinadas, s'exaureschan primarmain cun in augment da las quantitads d'aua restanta. La construcziun da novas ovras d'accumulaziun a pompa na po betg succeder cun sanar las auas restantas. E perquai che la fixaziun da las quantitads d'aua da dotaziun tenor l'art. 80

al. 1 LPAuas vegn fatga en in segund pass en dependenza da la situaziun economica da las OEG ch'è vegnida eruida ordavant, na gioga il factur "produzziun totala d'energia en Svizra" e ses eventual augment nagina rolla. Pia n'èn las objecziuns da la FSG en connex cun l'ambient da la politica d'energia ed en connex cun la regulaziun da la rait tras in'accumulaziun a pompa betg relevantas per questa procedura.

11. a) Ultra da quai sa mussi en las decleraziuns da la FSG ina giada dapli che la FSG maschaida fatgs da sanaziun cun in nov concessiunament. La dumonda da la supportabladad economica d'intervenziuns en il dretg bain acquistà ch'è resultà per las OEG tras las concessiuns dal dretg da las auas, è gia stada ina giada l'object d'ina procedura che ha durà plirs onns e ch'è ussa en vigur. La teoria dal mantegniment da la sostanza ch'il Tribunal federal ha sviluppà en las duas "Decisiuns da Glion" (DTF 107 Ib 140 ss. sco er DTF 110 Ib 160 ss.) ha giugà ina rolla impurtanta per elavurar la regulaziun da l'art. 80 al. 1 LPAuas (cf. missiva dals 29 d'avrigl 1987 tar l'iniziativa dal pievel "per salvar nossas auas" e tar la revisiun da la Lescha federala davart la protecziun da las auas, Fegl uffizial federal 1987 II 1061 ss. [en quai che suonda missiva tar la LPAuas], pagina 1170). En quest connex ha il Tribunal federal constatà che la concessiun d'in dretg d'utilisaziun da l'aua sa basia sin in dretg bain acquistà che haja la precedenza envers la lescha e che la sostanza da tal na vegnia betg tangada mo en il cas, che l'intervenziun en il dretg da la concessiunaria saja anc economicamain supportabla per tala (DTF 107 Ib 150, consideraziun 6.b.).

b) Il giudicament da la regulaziun da l'aua restanta ch'è vegnida disponida per las OEG è succedì sin basa da las disposiziuns dal dretg da pestga che valevan quella giada. Ma en la procedura ha tuttina stuì vegnir respundida la dumonda, nua ch'i saja il cunfin d'ina intervenziun senza indemnizaziun en il dretg bain acquistà da las OEG. Pervia da quai ha il legislatur er resguardà il cas da Glion sco cas da precedenza cun relaschar l'art. 80 al. 1 LPAuas e constatà explicitamain ch'il cunfin d'intervenziun, che saja vegnì erui ed exaurì per Glion en connex cun la regulaziun da l'aua restanta, correspundia al senn da la disposiziun da l'art. 80 al. 1 LPAuas (missiva tar l'iniziativa dal pievel "per salvar nossas auas" e tar la revisiun da la Lescha federala davart la protecziun da las

auas, Fegl uffizial federal 1987 II 1170). Sch'il rom per perditas senza indemnisaziun è ina giada exaurì, na po vegnir fatga pli nagina ulteriura intervenziun durant la durada da la concessiun, senza che tala haja per consequenza ch'il dretg bain acquistà vegnia violà. Da questa circumstanza ha er il legislatur tegnì quint cun la revisiun da la LPAuas ch'è entrada en vigur il cumenzament da l'onn 2011 en quel senn che las novas mesiras per sanar las ovras idraulicas en connex cun las midadas da la deflussiun da l'aua sco er en connex cun l'allontanament dals obstachels che derivan da las ovras electricas e ch'impedeschan la migraziun dals peschs, vegnian da princip indemnissadas a las societads. Cun tschertgar il cunfin da la sava d'intervenziuns senza indemnisaziun applitgond la teoria dal mantegniment da la sostanza, vegn adina resguardada l'entira durada da la concessiun restanta. Sch'il cunfin per ina intervenziun ch'è economicamain anc supportabla è vegnì cuntanschì cun las quantitads d'aua restanta ch'èn vegnidas ordinadas l'onn 1982, na pon – applitgond l'art. 80 al. 1 LPAuas – pia vegnir decretadas naginas ulteriuras mesiras, perquai ch'i n'è betg pussaivel da far in'ulteriura intervenziun senza indemnisaziun en il dretg bain acquistà da la concessiunaria. Concernent il 1. stgalim da las OEG è il UNA arrivà a la conclusiun – en il rapport dals 30 da matg 2011 – che la regulaziun da l'aua da dotaziun dal Rain anteriur a Tavanasa adempeschia las pretensiuns envers ina sanaziun tenor ils art. 80 ss. LPAuas. Correspondentamain crodan davent mesiras concernent il 1. stgalim a Tavanasa.

12. Concernent il giudicament da la supportabladad economica tenor l'art. 80 al. 1 LPAuas èsi gia vegnì constatà (cf. consideraziun 7b qua survant) che la proposta da soluziun ch'è vegnida preschentada a la "maisa radunda" chaschunia in'ulteriura perdita da producziun resp. ina perdita EBIT dad 1,7 pertschient resp. da 6,9 pertschient. Ensemen cun l'intervenziun da l'onn 1982 resulta uschia ina perdita da producziun resp. ina perdita EBIT da 3,45 pertschient resp. da 10,6 pertschient. Tenor la valitaziun da la Regenza vegn uschia cuntanschì il cunfin da l'intervenziun senza indemnisaziun en il dretg bain acquistà ch'è vegnì concedì cun la concessiun che sto vegnir tolerada en il senn da l'art. 80 al. 1 LPAuas. Las mesiras per sanar l'aua restanta concernent la dotaziun a la tschiffada d'aua Ual da Siat (80 l/s sco er durant la perioda da

sauaziun [paucas emnas durant la stad] – en cunvegnientscha cun la vischnanca da Glion – tranter 160 l/s fin 200 l/s) è adattada per reducir disturbis existents d'ina aua currenta e sa movan – per las OEG – en il rom da quai che po vegnir supportà economicamain. La soluziun da cumpromiss tschernida permetta da cuntanscher il cunfin da quai che las OEG pon supportar economicamain. La dotaziun tschernida vegn resguardada sco quella varianta che ha il potenzial d'utilisaziun ecologic il pli optimal, sche tut ils aspects vegnan resguardads.

13. a) Supplementarmain a la sanaziun tenor l'art. 80 al. 1 LPAuas ha il UNA examinà la sanaziun tenor l'art. 80 al. 2 LPAuas. Las mesiras da sanaziun en il senn da la disposiziun menziunada ston vegnir finanziadas dal maun public. Perquai ch'i stattan a disposiziun mo meds finansials limitads per talas mesiras, han ils posts spezialisads determinà – en ina selecziun pass per pass – quellas tschiffadas, tar las qualas las mesiras da sanaziun han ina relaziun tranter ils custs ed il niz uschè buna sco pussaivel ed ils quals ston pia vegnir sanadas cun prioritad.

b) Concernent la sanaziun tenor l'art. 80 al. 2 LPAuas ha il UNA – tenor il rapport dals 30 da matg 2011 – determinà en in emprim pass tut quellas tschiffadas da las tschiffadas, che tenor il rapport da sanaziun ston probablamain vegnir sanadas, las qualas n'adempleschan betg ils criteris tenor l'art. 80 al. 2 LPAuas (nagins territoris inventarisads u nagins interess publics predominants pertutgads). En in segund pass èn las tschiffadas restantas vegnidas repartidas tenor clerhas prescripziuns e tenor clers criteris en las trais categorias A, B e C (cat. A emprima prioritad per ina sanaziun, cat. B segunda prioritad per ina sanaziun, per quel cas ch'il potenzial da la cat. A fiss exaurì, cat. C retratgas d'aua che n'èn – ord vista actuala – nagins cas da sanaziun tenor l'art. 80 al. 2 LPAuas). Tenor questa metodica ch'è vegnida applitgada dal UNA per la selecziun, pertutgan tut las tschiffadas d'aua da las OEG la categoria C. L'attribuziun a la categoria C è vegnida fatga, perquai ch'ina quantidad d'aua restanta minimala è gia vegnida fixada en ina procedura legalmain valaivla per la tschiffada d'aua Tavanasa. Pia n'è betg avant maun in stadi insupportabel. Tenor l'avis

dals posts chantunals spezialisads poi pia vegnir desistì d'ina sanaziun da las tschiffadas d'aua da las OEG tenor l'art. 80 al. 2 LPAuas.

c) La categorisaziun e la priorisaziun da las differentas tschiffadas d'aua en il chantun, ch'il UNA ha fatg, s'accordan cun las prescripziuns declaradas qua survart en connex cun l'art. 80 al. 2 LPAuas. En spezial èn las zonas umidas tranter la tschiffada Tavanasa e l'Ovra electrica Glion I en in stadi cuntentaivel. Quai lascha supponer che la dinamica da l'aua è suffizienta e che la quantitat da l'aua restanta è suffizienta. A la tschiffada d'aua Tavanasa vegnan tramesas vinavant las deflussiuns d'aua gronda. Pervia da la retratga da maximalmain 12 m³/s na pon ellas ultra da quai betg vegnir reducidas uschè ferm, ch'ellas n'avessan nagina influenza sin la morfologia. Pia na ston vegnir ordinadas naginas mesiras ch'èn urgentamain necessarias per meglierar la situaziun. Quai mussa er il rapport da sanaziun dal UNA, tenor il qual igl exista in surpli d'aua tranter 30 e 60 dis a la tschiffada d'aua Tavanasa. Durant auas grondas vegn la tschiffada averta, uschia che las auas grondas ch'èn maximalmain pussaivlas davent da la tschiffada, culan en il traject d'aua restanta e pia en las zonas umidas. Ultra da quai vegnan las zonas umidas nutridas dals affluents dals auals laterals. Ils eventuels deficits restants en l'autozza da las auas grondas e pia en la dinamica da las zonas umidas èn chaschunadas da l'utilisaziun d'accumulaziun intensiva en la part sura dal Rain anteriur, en spezial dals stabiliments da l'Ovra electrica Rain anteriur SA (OER), ch'èn gia vegnids sanads concernent las auas restantas. En il rom da la planisaziun strategica "sanaziun da la bilantscha da glera" dal chantun Grischun è vegnida fatga in'expertisa davart l'influenza da la dinamica d'aua gronda e davart la bilantscha da glera tras las differentas ovras electricas. En quest connex è il disturbi dal Rain anteriur tranter Tavanasa e Glion vegnì giuditgà sco negligibel en quest regard.

d) Pia n'èsi betg necessari da reducir eventuels deficits. Per rinforzar auas grondas naturalas fiss quai pussaivel mo cun dotaziuns supplementaras a quellas tschiffadas d'aua che sa chattan plinensi resp. als lais d'accumulaziun gronds da la OER St. Maria, Nalps e Curnera. Quai signifitgass ch'i stuessan vegnir fatgas intervenziuns en il reschim da gestiun d'ina outra societad d'ovras electricas. Ina gronda part da las tschiffadas d'aua da la OER n'è ultra da quai

betg electrifitgada e po vegnir controllada mo al lieu. Plinavant n'èn bleras tschiffadas d'aua – en spezial en cas d'aua gronda – mo difficilmain accessiblas u n'èn betg accessiblas per motivs da segirezza. Ina dotaziun d'aua sur il scul da basa dals lais d'accumulaziun gronds, ch'è concepì sco scul d'urgenza, ha er ecologicamain grondas ristgas pervia da la mobilisaziun dals sediments fins depositads en il lai d'accumulaziun. Ils custs che ston vegnir indemnisads per automatisar las tschiffadas d'aua da la OER che servan a trametter vinavant las auas grondas sco er las perditas d'aua accumulada/d'energia d'enviern e las ristgas ecologicas d'ina dotaziun d'aua davent dal scul da basa surpassan – tenor l'avis da las autoritads – la dimensiun raschunaivla en cumparegliaziun cun il niz supplementar ecologic.

e) Tenor las calculaziuns dal UNA surpassan plinavant las quantitads d'aua gia dotadas en tut las stagiuns almain per il dubel la quantidad minimala d'aua restanta calculatorica tenor l'art. 31 al. 1 LPAuas. Cumbain ch'i dat en il Rain anteriur per part deficits areguard la libra migraziun dals peschs, èsi cumprovà a maun da las litgivas da lai pigliadas sur la tschiffada Tavanasa, che per la spezia da peschs la pli gronda èsi pussaivel da surmuntar questa tschiffada. Meglieraziuns considerablas da la qualidad dal spazi da viver pudessan vegnir cuntanschidas mo cun ulteriuras quantitads d'aua relativamain grondas durant ils mais d'atun e d'enviern. In augment da las quantitads d'aua restanta durant l'enviern pudess – pervia dals pitschens affluents a la tschiffada d'aua Tavanasa da las OEG – mo vegnir realisà cun ina intervenziun en las ovras da la OER che sa chattan plinensi e ch'èn gia sanadas tenor ils art. 80 ss. LPAuas. Pervia da quai considereschan las autoritads in augment da las quantitads d'aua restanta, che stuess vegnir indemnisà, sco inadequat.

f) La Regenza na vesa nagin motiv per metter en dumonda il giudicament ch'ils posts spezialisads chantunals per dumondas da l'ambient han fatg. Pervia da quai arriva ella medemamain a la conclusiun, ch'ils eventuels deficits restants en la dinamica da las zonas umidas na possian betg vegnir reducids cun lavur e custs raschunaivels entaifer la sanaziun tenor ils art. 80 ss. LPAuas tras las OEG. Per las retratgas d'aua da las OEG resulta, ch'i sto vegnir desistì d'ina sanaziun tenor l'art. 80 al. 2 LPAuas.

14. Per resumar arriva la Regenza a la conclusiun, che la pretensiun da la FSG surpassass lunschor il rom da quai ch'è economicamain supportabel tenor l'art. 80 al. 1 LPAuas e na po uschia betg vegnir supportada. La proposta da soluziun ch'è vegnida elavurada detagliadamain da las autoritads chantunalas a la "maisa radunda", è percenter ina soluziun generala per la sanaziun da l'aua restanta accordada en connex cun las OEG. Ord vista da la giurisdicziun dal Tribunal federal concernent l'art. 80 al. 1 LPAuas è questa soluziun in pachet da mesiras ecologicamain raschunaivel. En concordanza cun la grupp da lavur ch'è vegnida nominada per quest project (maisa radunda, excepziun FSG) è la Regenza da l'avis, che la soluziun qua avant maun ch'è vegnida disponida per las quantitads d'aua restanta da las OEG, haja cuntanschì la sava che sto vegnir tolerada senza indemniziun en il senn da l'art. 80 al. 1 LPAuas e ch'i na dettia nagin motiv per concluder ordinaziuns pli severas en il senn da l'art. 80 al. 2 LPAuas. Las OEG ston realisar las mesiras entaifer 3 mais a partir dal mument che questa disposiziun è entrada en vigur.

IV. Conclus

Sa basond sin l'art. 45 LPAuas (en cumbinaziun cun l'art. 2 lit. c OCPA) e sin ils art. 80 ss. LPAuas, en il senn da las consideraziuns qua surwart sco er sin proposta dal Departament d'infrastructura, energia e mobilitad

concluda la Regenza:

1. La sanaziun da l'aua restanta tenor ils art. 80 ss. LPAuas sto vegnir exequida areguard las Ovas electricas Glion SA (OEG) a norma da la soluziun da sanaziun elavurada. Las OEG vegnan pia obligadas da restituir ina dotaziun dad 80 l/s tar la tschiffada d'aua Ual da Siat.

Durant la perioda da sauaziun ston vegnir dotads – davent da la tschiffada d'aua Ual da Siat da las OEG en cunvegnientscha cun la vischnanca da Glion – tranter 160 l/s fin 200 l/s, per ch'i possian vegnir retratgs sco fin ussa maximalmain 50 l/s per intents da sauaziun tar l'ovra da sauaziun da la vischnanca da

Glion, che sa chatta in pau pli lunsch da l'aua giu. En quest connex sto la vischnanca da Glion garantir ch'ils 80 l/s da la dotaziun da basa minimala restian en l'aua er sut la tschiffada da l'ovra da sauaziun.

Las mesiras ston vegnir realisadas entaifer 3 mais a partir dal mument che questa disposiziun è entrada en vigur.

2. I vegn constatà che la sanaziun da l'aua restanta tenor l'art. 80 al. 1 e 2 LPAuas è liquidada cumplettaimain tras las mesiras ordinadas en la cifra 1. Ulteriuras mesiras da sanaziun na ston perquai betg vegnir ordinadas.
3. Quest conclus sto vegnir exponì publicamain cun ils documents correspondentes durant 30 dis tar l'Uffizi d'energia e da traffic. L'exposiziun sto vegnir publicada en il Fegl uffizial chantunal.
4. Cunter quest conclus poi vegnir fatg recurs entaifer 30 dis dapi la communicaziun dal conclus tar la Dretgira administrativa dal chantun Grischun, Obere Plessurstrasse 1, 7001 Cuir, e quai a norma da l'art. 49 al. 1 lit. d da la Lescha davart la giurisdicziun administrativa dal chantun Grischun (LGA; DG 370.100). Il recurs sto cuntignair la pretensiun giuridica, ils fatgs ed ina motivaziun. Ed al recurs ston vegnir agiuntads il conclus contestà ed eventuels meds da cumprova.
5. Communicaziun a:
 - Ovras electricas Glion SA, chascha postala Axpo, Parkstrasse 23, 5401 Baden (posta A Plus)
 - Fundaziun svizra da la Greina FSG, represchentada tras signur K. Urs Grütter, LL.M., advocat, expert fiscal dipl., Moosstrasse 2, 3073 Gümligen (posta A Plus)
 - Fundaziun svizra da la Greina FSG, Sonneggstrasse 29, 8006 Turitg (posta A Plus)
 - Vischnanca da Breil, Via Principala 32, chascha postala 61, 7165 Breil
 - Vischnanca da Glion, Piazza Cumin 9, chascha postala 261, 7130 Glion
 - Uffizi federal d'ambient, 3003 Berna
 - Uffizi federal d'energia, 3003 Berna

- WWF dal Grischun, Oberalpstrasse 2, 7000 Cuir (posta A Plus)
- Pro natura Grischun, Ottostrasse 25, 7000 Cuir (posta A Plus)
- Federaziun chantunala dals pestgaders grischuns, Radi Hofstetter, Im Loretscher 15, 7304 Maiavilla (posta A Plus)
- Archiv dal stadi
- Uffizi per la natira e l'ambient
- Uffizi da chatscha e pestga
- Uffizi d'energia e da traffic (per mauns dal cataster da las ovas idraulicas)
- Departament d'infrastructura, energia e mobilitad

En num da la Regenza

Il president:

A handwritten signature in black ink, appearing to read 'M. Cavigelli'.

Dr. Mario Cavigelli

Il chancelier:

A handwritten signature in black ink, appearing to read 'Daniel Spadin'.

Daniel Spadin